

[Undervisningsministeren.]

kussion. Det var ikke tanken at afskære fra en saglig drøftelse af det lovforslag, som de to partier har fremsat, men denne saglige drøftelse måtte jeg mene — og det tror jeg at alle, der har fulgt udvalgsarbejdet, er enige i — var iørt meget grundigt i udvalget paragraf for paragraf, og der er vist ikke noget område tilbage i lovforslaget, som ikke har været diskuteret. Lad altså disse formelle ting fare; de er for små til at være afgørende. Er der begået en formel fejl, kan vi beklage den; det er ikke det afgørende.

Det afgørende er det princip, som deler os, princippet: skal undervisningen være gratis, eller skal den ikke. Vi har nu indført et fast indskrivningsgebyr; vi har foreslået en ændring med hensyn til, hvad de penge kan anvendes til. De kan gå til skoleformål og ikke til andet. Vi har også på dette område vist hensyn til de synspunkter, de to partier har fremført. Men at denne skole ikke gratis skulle stå åben for alle, er jeg uenig i, og det er jo et nyt princip. Jeg må gøre opmærksom på, at det er ikke noget, flertalspartierne eller jeg har fundet på, at undervisningen skal være gratis. Det er et hævdvundet princip, der indtil denne dag har været støttet af de to partier. Der er derfor grund til at sige, at det er lidt hovedkulds at møde frem med et sådant forslag og benytte det som grund til at gå imod en lovgivning, man ellers er enig om. Det må da være rimeligt, at man, før man går over til nye principper på dette område, drøfter tingene med de mennesker, der står ude i det praktiske arbejde; og de, der står ude i skolearbejdet — også de to partiers politiske meningsfæller — vil ikke give de herrer medhold, som her argumenterer for, at der skal betales for hver time, eleverne deltager i undervisningen.

Derfor synes jeg, det er noget hovedkulds at komme og sige til os: det princip, vi hidtil har fulgt, forlader vi nu, til trods for at vore medarbejdere, der står ude i arbejdet, er imod det, og nu forlanger vi, at I andre også hovedkulds skal gå over til et andet synspunkt. Det kan man ikke med nogen saglig begrundelse forlange. Det var også grunden til, at jeg under anden behandling henstillede til de to partier at trække deres lovforslag tilbage.

Der er jo ingen mulighed for nu at komme tingene nærmere. Jeg har givet tilsagn om nedsættelse af et udvalg, men jeg har ikke givet noget tilsagn om at ændre min opfattelse med hensyn til den gratis undervisning. Jeg mener, at vi har haft grund til at være stolte af og til at glæde os over, at den frivillige tilslutning til denne undervisning, der står som et tilbud til befolkningen, bliver udnyttet i så stor udstrækning, som den bliver. Det skulle vi i fællesskab glæde os over, og den linje mener jeg ikke vi skal bryde. Der kan være mange andre ting, som det udvalg, der skal nedsættes, skal drøfte i forbindelse med aftenskolen, men selve princippet mener jeg vi bør fastholde.

Jeg tilråder, at man stemmer for det lovforslag, der nu foreligger.

Ninn-Hansen: Jeg ser ikke noget formål med, at vi ved afslutningen af behandlingen af lovforslaget kommer hinanden fjernere end nødvendigt.

Den højtærede undervisningsminister gav udtryk for, at vi tager standpunkt imod loven, men det er jo ikke rigtigt. Vi kan ikke tage medansvaret for den i den udformning, den har fået, fordi man har taget standpunkt imod os på et afgørende punkt; men værdien af den undervisning, der finder sted på grundlag af denne lov, har vi fremhævet lige så stærkt, som den højtærede undervisningsminister har gjort det. Vi har ønsket en fornuftig ordning af disse skolers økonomi, og når den højtærede undervisningsminister ville tilstræbe enighed om loven, forstår jeg ikke, at det skulle understreges i den, at undervisningen skulle være gratis.

Det ærede medlem hr. Helge Larsen gjorde en bemærkning om, at der jo ikke var noget tilbage af vort lovforslag. Jo, det mener jeg dog. Efter den afstemning, der fandt sted ved anden behandling, var der en forskel, økonomisk gjort op til godt 4 mill. kr., som vi ønskede i besparelser i statens udgifter på dette område. Det er dog også en realitet. Vi havde gerne forhandlet om denne realitet, og det ærede medlem kan ikke undre sig over, at oppositionen ønsker sine lovforslag behandlet gennem 3 behandlinger. Når man tænker på, hvilke krav regeringen stiller til oppositionen, når det drejer sig om ud-